

A harkai Szent Péter-Pál templom

2009 május 01. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 1

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.



Harka Sopron közelében található, az osztrák határ mellett. A takaros kis községr?l alig tudunk valamit, a Sopron-útikönyvek nevét sem említik, pedig a környék településeinek látnivalóit b?kez?en ajánlják a kirándulók figyelmébe. A faluban több szép történelmi emlék és régi épület van, amelyek közül legrangosabb a falu középkori katolikus temploma.

Harka település nevének els? írott el?fordulása a Burgenlandi Oklevéltár adata szerint 1245-b?l való: „villa Harka”. A kevés olvasható forrás szerint IV. Béla király a tatárjárás után, 1250-ben adományozott birtokokat a községben. A Szent Péter és Pál apostolok tiszteletére felszentelt plébániatemplomról egy 1309-ben keltezett okirat tesz els? ízben említést, ámbár az épület ekkor már régen megvolt. A falu közepén, széles dombháton álló templom korábban keletkezett részleteit az 1970-es évek végén folyt régészeti kutatás tárta fel, melynek során kiderült, hogy a keletelt, félköríves szentélyhez kapcsolódó hajó teljes hosszában román kori. Tört k?b?l falazták, az apszis keleti és déli felének egy-egy rézs?s ablaka kivételével, amelyeket nagyméret? kváderekb?l faragtak. A hajó déli oldalán is el?került egy XIII. század eleji ablaksor, s?t e hármon kívül még két másik, alacsonyabban fekv?, kisebb román stílusú ablak helye is kirajzolódott, ami felveti egy még el?bbi építési periódus voltát is.

Az épület alján rézs?s lábazat fut körbe, fent hornyolt profilú k?párkány zárja le az oromzatot. A déli oldalon felt?n?en elegáns gótikus bejárat nyílik: a faragott kapuzatot úgynevezett szamárhátíves szemöldökk? díszíti, amelyben a közeli és gazdag szabad királyi város, Sopron virágzó XV. századi építészetének szép oldalhajtását láthatjuk. Egy 1432. évi oklevél szerint Domokos soproni f?esperes engedélyezi Harkán plébánia tartását, a templomot – amelyik „egyike a legel?kel?bbeknek a környéken” – a város költségén renoválják. A nyugati torony viszont már barokk kori, szép mív? órapárkánnyal, s ugyancsak a XVIII. századi átépítés stílusjegyeit viseli a templombels?. Az oltárképek a híres udvari fest?, Dorffmeister István (1725–1797) munkái.

A ma kilencszáz lakosú Harka az Árpád-kor óta a magyar–német nyelvhatáron fekszik. Újkori polgárai német ajkúak voltak, akik a község nevét Harkaunak írták-mondták. Az 1921. évi népszavazáskor, amid?n Sopron és nyolc környez? település lakói az Ausztriához vagy Magyarországhoz tartozás kérdésér?l döntöttek, Harka (négy másik németlakta faluval együtt) az elszakadás mellett voksolt. A h?séges Sopron körüli németeket negyed évszázaddal kés?bb utolérte történelmi végzetük: 1946 januárja és 1947 augusztusa között valamennyiüket kitelepítették Németország amerikai megszállási övezetébe. Harka el?zött polgárai helyébe más magyar területekr?l érkeztek új lakók, akik még a község „németes” hangzású nevét is megváltoztatták. 1949-t?l 1989-ig Magyarfalvaként szerepelt a térképen Harka, csak a közelg? rendszerváltás szabadabb légkörében kérték – és kapták – vissza lakói a falu ?si magyar nevét.

Ludwig Emil, mno.hu



Ajánló